

Republica Moldova

GUVERNUL

HOTĂRÎRE Nr. 603
din 11.08.2011

**privind cerințele minime de securitate și sănătate pentru folosirea
de către lucrători a echipamentului de muncă la locul de muncă**

Publicat : 19.08.2011 în Monitorul Oficial Nr. 135-138 art Nr : 676

În temeiul art. 6 din Legea securității și sănătății în muncă nr. 186-XVI din 10 iulie 2008 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr. 143-144, art. 587) și în scopul transpunerii Directivei Parlamentului European și Consiliului 2009/104/CE din 16 septembrie 2009 privind cerințele minime de securitate și sănătate pentru folosirea de către lucrători a echipamentului de muncă la locul de muncă (Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L, nr.260/5 din 3.10.2009) / Directive 2009/104/EC of the European Parliament and of the Council of 16 September 2009 concerning the minimum safety and health requirements for the use of work equipment by workers at work /, Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă:

Cerințele minime generale de securitate și sănătate pentru folosirea de către lucrători a echipamentului de muncă la locul de muncă, conform anexei nr. 1;

Cerințele minime de securitate și sănătate aplicabile echipamentului de muncă, conform anexei nr. 2;

Cerințele minime suplimentare de securitate și sănătate pentru folosirea de către lucrători a echipamentului de muncă la locul de muncă, conform anexei nr.3.

2. În sensul prezentei hotărîri, se utilizează următoarele noțiuni:

folosirea echipamentului de muncă – orice activitate referitoare la echipamentul de muncă (pornirea, oprirea, exploatarea, transportul, repararea, modificarea, întreținerea, inclusiv curățarea etc.);

lucrător expus – orice lucrător care se află integral sau parțial într-o zonă periculoasă;

operator – lucrător însărcinat cu folosirea echipamentului de muncă;

zonă periculoasă – orice zonă din interiorul sau din jurul echipamentului de muncă care poate prezenta riscuri pentru securitatea sau sănătatea unui lucrător expus.

3. Fără a aduce atingere dispozițiilor punctelor 1 – 3 din anexa nr. 1 la prezenta hotărîre, angajatorii trebuie să procure și să folosească:

1) echipamente de muncă care, fiind puse la dispoziția lucrătorilor din unitate pentru prima oară după 31 decembrie 2014, respectă:

a) dispozițiile oricărui act normativ național care transpune legislația europeană relevantă aplicabilă;

b) cerințele minime prevăzute în anexa nr. 2 la prezenta hotărîre, în cazul în care nu există sau se aplica parțial un alt act normativ național care transpune legislația europeană aplicabilă;

2) echipamente de muncă care, fiind puse la dispoziția lucrătorilor din unitate înainte de 1

ianuarie 2015, se conformează cerințelor minime prevăzute în anexa nr. 2 la prezenta hotărîre, în termen de cel mult 4 ani de la data menționată;

3) fără a aduce atingere dispozițiilor literei a) subpunctul 1) și prin derogare de la litera b) subpunctul 1) și de la subpunctul 2) al prezentului punct, echipamentele de muncă specifice, care trebuie să îndeplinească cerințele capitolului III din anexa nr. 2 la prezenta hotărîre, fiind deja puse la dispoziția lucrătorilor din unitate înainte de 1 ianuarie 2015, trebuie să se conformeze cerințelor minime prevăzute în anexa nr. 2 în cel mult 4 ani de la această dată.

4. Prezenta hotărîre intră în vigoare la 1 ianuarie 2013.

5. Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei va emite, pînă la 31 decembrie 2012, cu consultarea partenerilor sociali, instrucțiuni care să prevadă modalitățile de efectuare a verificărilor echipamentului de muncă menționate la punctele 5 – 8 din anexa nr. 1 la prezenta hotărîre.

PRIM-MINISTRU

Vladimir FILAT

Contrasemnează:

**Ministrul muncii, protecției
sociale și familiei**

Valentina Buliga

Nr. 603. Chișinău, 11 august 2011.

Anexa nr. 1

la Hotărîrea Guvernului nr. 603

din 11 august 2011

CERINȚE MINIME GENERALE

**de securitate și sănătate pentru folosirea de către lucrători
a echipamentului de muncă la locul de muncă**

Secțiunea 1

Obligații generale ale angajatorilor

1. Angajatorii trebuie să ia măsurile necesare pentru ca echipamentul de muncă pus la dispoziția lucrătorilor din unitate să corespundă muncii prestate ori să fie adaptat acestui scop și să poată fi folosit de către lucrători, fără a pune în pericol securitatea sau sănătatea lor.

2. La alegerea echipamentului de muncă pe care intenționează să îl folosească, angajatorii trebuie să țină seama de condițiile de lucru și de caracteristicile specifice acestuia, precum și de pericolele care există în unitatea respectivă, în special la locul de muncă, pentru securitatea și sănătatea lucrătorilor, sau de orice alte pericole care s-ar putea adăuga ca urmare a folosirii echipamentului de muncă respectiv.

3. În cazul în care nu este pe deplin posibil să se asigure folosirea echipamentului de muncă fără nici un risc pentru sănătatea și securitatea lucrătorilor, angajatorii trebuie să ia măsuri corespunzătoare pentru diminuarea riscurilor profesionale.

Secțiunea a 2-a

Norme privind echipamentele de muncă

4. Angajatorii trebuie să ia măsurile necesare pentru ca:

1) pe toată durata folosirii, echipamentul de muncă să fie menținut, prin metode de întreținere corespunzătoare, la un nivel tehnic care să respecte dispozițiile prevăzute la punctul 3 subpunctul 1) sau subpunctul 2) din hotărîre, după caz;

2) echipamentul de muncă pus la dispoziția lucrătorilor să fie folosit în conformitate cu dispozițiile cuprinse în anexa nr. 3.

Secțiunea a 3-a

Verificarea echipamentelor de muncă

5. Angajatorii trebuie să ia măsurile necesare pentru ca echipamentul de muncă, a cărui

securitate depinde de condițiile de instalare, să fie supus unei verificări inițiale (după instalare și înainte de prima punere în funcțiune) și unei verificări după fiecare montare într-un loc nou sau un amplasament nou, efectuate de către lucrători competenți, în scopul asigurării unei instalări corecte și a bunei funcționări a acestui echipament de muncă.

6. Pentru a garanta respectarea cerințelor de securitate și sănătate privind depistarea deteriorărilor ce pot fi la originea unor situații periculoase și pentru remedierea la timp a acestor deteriorări, angajatorii trebuie să ia măsurile necesare pentru ca echipamentul de muncă, ce este supus unor influențe care pot genera astfel de deteriorări, să facă obiectul:

1) unor verificări periodice și, dacă este cazul, unor testări periodice, efectuate de către lucrători competenți;

2) unor verificări excepționale, efectuate de către lucrători competenți, de fiecare dată când s-au produs evenimente excepționale care ar fi putut avea consecințe dăunătoare asupra securității echipamentului de muncă, cum ar fi transformări, accidente, fenomene naturale, perioade prelungite de neutilizare.

7. Rezultatele verificărilor echipamentului de muncă trebuie să fie înregistrate și păstrate de către angajatori pe o perioadă de 5 ani. Rezultatele verificărilor sînt puse la dispoziția inspectoratului teritorial de muncă la solicitarea acestuia.

8. Dacă echipamentul de muncă respectiv este folosit în exteriorul unității, acesta trebuie să fie însoțit de o dovadă a realizării ultimei verificări.

Secțiunea a 4-a

Echipamentele de muncă cu risc specific

9. Dacă folosirea unui echipament de muncă este susceptibilă să prezinte un risc specific pentru securitatea și sănătatea lucrătorilor, angajatorii trebuie să ia măsurile necesare pentru a se asigura că:

1) folosirea echipamentului de muncă este accesibilă numai lucrătorilor însărcinați să îl folosească;

2) lucrările de reparații, transformare sau întreținere sînt efectuate numai de către lucrătorii cu atribuții în acest sens.

Secțiunea a 5-a

Ergonomia și sănătatea la locul de muncă

10. La aplicarea cerințelor minime de securitate și sănătate, angajatorii trebuie să ia în mod deosebit în considerare postul de lucru și poziția lucrătorilor în utilizarea echipamentului de muncă, precum și principiile ergonomice.

Secțiunea a 6-a

Informarea și instruirea lucrătorilor

11. Angajatorii trebuie să ia măsurile necesare pentru ca lucrătorii să dispună de informații adecvate și de instrucțiuni scrise referitoare la folosirea echipamentului de muncă la locul de muncă.

12. Informațiile și instrucțiunile scrise prevăzute la punctul 11 al prezentei Cerințe trebuie să fie pe înțelesul lucrătorilor și să cuprindă un număr minim de date referitoare la securitate și sănătate privind:

1) condițiile de folosire a echipamentului de muncă;

2) situațiile anormale previzibile;

3) concluziile care pot fi trase, acolo unde este cazul, din experiența acumulată în urma folosirii echipamentului de muncă.

13. Lucrătorii trebuie să fie informați în legătură cu riscurile profesionale la care sînt expuși, cu echipamentele de muncă ce se află în imediata vecinătate la locul de muncă, precum și cu modificările care-i vizează, în măsura în care ele afectează echipamentele de muncă situate în imediata lor vecinătate la locul de muncă, chiar dacă lucrătorii nu folosesc direct acest echipament.

14. Angajatorii trebuie să ia măsurile necesare pentru ca:

1) lucrătorii însărcinați cu folosirea echipamentului de muncă să fie instruiți corespunzător, inclusiv cu privire la riscurile profesionale posibile, determinate de folosirea echipamentului de muncă;

2) lucrătorii menționați la punctul 9 subpunctul 2) trebuie să beneficieze de o instruire corespunzătoare.

Anexa nr. 2

la Hotărârea Guvernului nr.603

din 11 august 2011

CERINȚE MINIME

de securitate și sănătate aplicabile echipamentului de muncă

Capitolul I

Dispoziții generale

1. Cerințele minime prevăzute în prezenta anexă se aplică în conformitate cu prezenta hotărâre și în cazurile în care echipamentul de muncă prezintă riscurile profesionale respective.

2. Cerințele minime enunțate în continuare, în măsura în care se aplică echipamentelor de muncă puse în funcțiune, nu necesită obligatoriu aceleași măsuri ca și cerințele esențiale referitoare la echipamentele de muncă noi.

Capitolul II

Cerințe minime generale aplicabile echipamentului de muncă

3. Dispozitivele de comandă ale echipamentului de muncă, care afectează securitatea lucrătorilor, trebuie să fie vizibile, ușor de identificat și, dacă este necesar, marcate corespunzător.

4. Dispozitivele de comandă ale echipamentului de muncă trebuie amplasate în exteriorul zonelor periculoase, astfel încât punerea lor în funcțiune să nu prezinte riscuri profesionale suplimentare. Dispozitivele de comandă ale echipamentului de muncă nu trebuie să genereze riscuri profesionale ca urmare a unei manevre neintenționate.

5. De la postul de comandă principal, operatorul trebuie să aibă posibilitatea de a se asigura că nici o persoană nu se găsește în zonele periculoase. Dacă acest lucru nu este posibil, orice pornire trebuie să fie precedată automat de un sistem de siguranță, cum ar fi un semnal de avertizare sonor sau vizual.

Un lucrător expus unor riscuri profesionale trebuie să aibă timpul și mijloacele necesare pentru a evita rapid riscurile profesionale generate de pornirea și oprirea echipamentului de muncă. Sistemele de comandă ale echipamentului de muncă trebuie să fie sigure.

6. La alegerea sistemelor de comandă ale echipamentului de muncă trebuie să se ia în considerare defecțiunile, perturbațiile și constrângerile previzibile în cadrul utilizării prevăzute.

7. Pornirea echipamentului de muncă trebuie să fie posibilă numai prin acționarea intenționată a dispozitivului de comandă prevăzut în acest scop.

Același lucru este valabil și pentru repornirea echipamentului de muncă după o oprire, indiferent de cauza opririi, precum și pentru comanda modificării semnificative a condițiilor de funcționare, exceptând cazurile în care această repornire sau modificare nu prezintă nici un risc profesional pentru lucrătorii expuși.

Această cerință nu se aplică repornirii sau modificării condițiilor de funcționare rezultate din derularea unei secvențe normale de funcționare a unui dispozitiv automat.

8. Toate echipamentele de muncă trebuie prevăzute cu un dispozitiv de comandă care să le oprească complet și în condiții de securitate.

9. Toate posturile de lucru trebuie prevăzute cu un dispozitiv de comandă care să întrerupă funcționarea tuturor sau numai a unora din echipamentele de muncă, în funcție de riscurile profesionale existente, astfel încât echipamentele de muncă să funcționeze în condiții de securitate.

Comanda de oprire a echipamentelor de muncă trebuie să aibă prioritate față de comenzile de pornire a lor.

Dacă echipamentul de muncă sau componentele periculoase ale acestuia au fost oprite, alimentarea cu energie electrică a dispozitivelor de comandă trebuie să fie întreruptă.

10. În funcție de riscurile profesionale pe care le prezintă și de timpul normal de oprire, echipamentul de muncă trebuie prevăzut cu un dispozitiv de oprire de urgență.

11. Echipamentul de muncă care prezintă riscuri profesionale datorate căderilor de obiecte sau proiectării acestora trebuie prevăzut cu dispozitive de securitate corespunzătoare.

Echipamentul de muncă care prezintă riscuri profesionale datorate degajărilor de gaze, vapori, lichide sau pulberi trebuie prevăzut cu dispozitive corespunzătoare de reținere sau evacuare în apropierea surselor de risc profesional.

12. Dacă securitatea și sănătatea lucrătorilor impun acest lucru, echipamentul de muncă și elementele sale componente trebuie stabilizate prin fixare sau alte mijloace.

13. În cazul în care există riscul ruperii sau spargerii unor elemente ale echipamentului de muncă, situație care ar putea prezenta riscuri profesionale semnificative pentru securitatea și sănătatea lucrătorilor, trebuie luate măsuri de protecție corespunzătoare.

14. Dacă există riscul producerii de accidente prin contactul mecanic cu piesele mobile ale echipamentului de muncă, acestea trebuie prevăzute cu dispozitive de protecție care să împiedice accesul în zonele periculoase sau să oprească mișcarea elementelor mobile înainte de pătrunderea lucrătorilor în zonele periculoase.

15. Dispozitivele de protecție trebuie:

- 1) să fie de construcție robustă;
- 2) să nu genereze riscuri profesionale suplimentare;
- 3) să nu poată fi înlăturate cu ușurință sau scoase din starea de funcționare;
- 4) să fie situate la o distanță suficientă față de zona periculoasă;
- 5) să nu limiteze mai mult decât este necesar observarea ciclului de lucru;
- 6) să permită intervențiile necesare pentru montarea sau înlocuirea pieselor și pentru lucrările de întreținere, limitînd accesul numai în zona unde se desfășoară activitatea sau trebuie realizată lucrarea, dacă este posibil, fără demontarea dispozitivelor de protecție.

16. Zonele și posturile de lucru sau cele în care se execută operațiunile de întreținere ale echipamentului de muncă trebuie iluminate corespunzător, în funcție de lucrările realizate.

17. Anumite părți ale echipamentului de muncă, care sînt expuse unor temperaturi înalte sau foarte scăzute, trebuie protejate pentru a preveni riscul ca lucrătorii să intre în contact cu acestea sau să se apropie prea mult de ele.

18. Dispozitivele de alarmă montate pe echipamentul de muncă trebuie să fie lipsite de ambiguități, ușor de perceput și de înțeles.

19. Echipamentul de muncă poate fi folosit numai pentru operațiunile și în condițiile cărora le este destinat.

20. Operațiunile de întreținere a echipamentului de muncă trebuie să poată fi executate cînd echipamentul de muncă este oprit. Dacă acest lucru nu este posibil, trebuie luate măsuri de protecție corespunzătoare, fie pentru executarea acestor operațiuni, fie pentru ca aceste operațiuni să se execute în afara zonelor periculoase.

21. Datele privind realizarea operațiunilor de întreținere a echipamentului de muncă vor fi consemnate în carnetul de întreținere a echipamentului de muncă.

22. Toate echipamentele de muncă trebuie prevăzute cu dispozitive ușor de identificat destinate izolării de toate sursele de energie.

Reconectarea echipamentului de muncă nu trebuie să genereze riscuri profesionale pentru lucrătorii în cauză.

23. Echipamentul de muncă trebuie prevăzut cu dispozitive de alarmă și semnalizare, indispensabile pentru asigurarea securității lucrătorilor.

24. Lucrătorii trebuie să aibă acces și să rămână în condiții de securitate în toate zonele destinate operațiunilor de producție, reglare și întreținere.

25. Toate echipamentele de muncă trebuie să fie construite în așa fel încât să se asigure:

1) protecția lucrătorilor împotriva riscurilor de incendiu sau supraîncălzire a echipamentului de muncă, precum și împotriva degajărilor de gaze, pulberi, lichide, vapori sau a altor substanțe produse, utilizate sau depozitate în echipamentul de muncă;

2) prevenirea riscurilor de explozie a echipamentului de muncă sau a substanțelor produse, utilizate sau depozitate în echipamentul de muncă;

3) protecția lucrătorilor expuși împotriva riscurilor de electrocutare prin contact direct sau indirect.

Capitolul III

Cerințe minime suplimentare aplicabile echipamentului de muncă specific

Secțiunea 1. Cerințe minime suplimentare aplicabile echipamentului de muncă mobil, cu sau fără autopropulsie

26. Echipamentele de muncă pe care este necesară prezența unui lucrător sau a unor lucrători trebuie amenajate în așa fel încât să se reducă riscurile profesionale pentru lucrător sau lucrători în timpul deplasării. În aceste riscuri profesionale trebuie incluse, de asemenea, riscurile de contact al lucrătorilor cu roțile sau șenilele sau de blocare de către acestea.

27. În cazul în care blocarea bruscă a elementelor de transmitere a energiei între un echipament de muncă mobil și accesoriile sale sau remorci poate genera riscuri profesionale specifice, acest echipament de muncă trebuie să fie echipat sau amenajat în așa fel încât să împiedice blocarea elementelor de transmitere a energiei. În cazul în care nu se poate preveni blocarea elementelor de transmitere a energiei, trebuie luate toate măsurile posibile pentru a preveni consecințele dăunătoare asupra lucrătorilor.

28. Dacă elementele de transmitere a energiei între echipamentele de muncă mobile se pot îmbîcsi și deteriora prin contact cu solul, trebuie prevăzute dispozitive de susținere a acestora.

29. Echipamentele de muncă mobile pe care este necesară prezența unui lucrător sau a unor lucrători trebuie să limiteze, în condiții de utilizare eficiente, riscurile profesionale generate de răsturnarea sau răsucirea echipamentului de muncă:

1) fie printr-o structură de protecție care să împiedice răsucirea echipamentului de muncă cu mai mult de un sfert de rotație;

2) fie printr-o structură care să garanteze un spațiu suficient în jurul lucrătorului sau lucrătorilor de pe echipamentul de muncă, dacă mișcarea poate continua cu mai mult de un sfert de rotație;

3) fie prin orice alt dispozitiv cu un efect echivalent.

30. Structurile de protecție menționate la punctul 29 al prezentei Cerințe pot face parte integrantă din echipamentul de muncă.

31. Structurile de protecție menționate la punctul 29 al prezentei Cerințe nu sînt necesare atunci cînd echipamentul de muncă este stabilizat în timpul utilizării sau cînd răsturnarea sau răsucirea echipamentului de muncă este imposibilă din proiectare.

32. Dacă există riscul ca un lucrător care se află pe echipamentul de muncă să fie strivit, în timpul răsturnării sau al răsucirii, între părțile echipamentului de muncă și sol, trebuie instalat un sistem de reținere pentru lucrător sau lucrători.

33. Autostivuitoarele cu furcă, pe care sînt necesari unul sau mai mulți lucrători, trebuie să fie echipate sau amenajate în așa fel încât să limiteze riscurile de răsturnare a autostivuatorului cu furcă:

1) fie prin instalarea unei cabine pentru conducător;

2) fie printr-o structură care să împiedice răsturnarea autostivuatorului cu furcă;

3) fie printr-o structură care să asigure, în caz de răsturnare a autostivuatorului cu furcă, rămînerea unui spațiu suficient între sol și anumite părți ale autostivuatorului cu furcă pentru

lucrătorul sau lucrătorii de pe echipamentul de muncă respectiv;

4) fie printr-o structură care să rețină lucrătorul sau lucrătorii pe scaunul de la postul de conducere astfel încât să prevină strivirea lor de părți ale autostivuitorului care se răstoarnă.

34. Echipamentele de muncă mobile cu autopropulsie a căror deplasare poate genera riscuri profesionale pentru lucrători trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

1) să fie prevăzute cu mijloace care să permită prevenirea unei porniri neautorizate;

2) să fie prevăzute cu mijloace corespunzătoare care să diminueze consecințele unei eventuale ciocniri, în caz de mișcare simultană a mai multor echipamente de muncă ce se deplasează pe șine;

3) să fie prevăzute cu un dispozitiv de frînare și de oprire, în măsura în care condițiile de securitate o impun, în caz de defectare a dispozitivului principal de frînare, un dispozitiv de ajutor acționat prin comenzi ușor de manevrat sau prin sisteme automate trebuie să permită frînarea și oprirea;

4) să fie prevăzute cu dispozitive auxiliare corespunzătoare care să amelioreze vizibilitatea când câmpul de vizibilitate directă a conducătorului este insuficient din punctul de vedere al securității;

5) să fie prevăzute cu dispozitive de iluminat adaptate lucrării care trebuie efectuate și care să asigure o securitate suficientă pentru lucrători, dacă sînt destinate utilizării pe timpul nopții sau în locuri întunecoase;

6) să fie prevăzute cu dispozitive corespunzătoare de stingere a incendiilor, în cazul în care astfel de dispozitive nu sînt disponibile suficient de aproape de locul de utilizare, dacă prezintă pericol de incendiu, datorat lor sau remorcilor sau încărcăturii, care poate să pericliteze lucrătorii;

7) să se oprească automat atunci când ies din câmpul de acțiune al telecomenzii, dacă sînt acționate prin telecomandă;

8) să fie prevăzute cu dispozitive de protecție împotriva acestor riscuri, în cazul în care nu există alte dispozitive corespunzătoare pentru combaterea riscului de lovire, dacă sînt acționate prin telecomandă și pot, în condiții normale de utilizare, să lovească sau să blocheze lucrătorii.

Secțiunea a 2-a. Cerințe minime suplimentare aplicabile echipamentului de muncă folosit pentru ridicarea sarcinilor

35. Dacă echipamentele de muncă folosite pentru ridicarea sarcinilor sînt instalate în mod permanent, trebuie asigurate rezistența și stabilitatea lor în timpul utilizării, ținînd seama de sarcinile care se vor ridica și de solicitările produse în locurile de suspendare sau de fixare pe structuri.

36. Mașinile folosite pentru ridicarea sarcinilor trebuie să fie marcate vizibil cu sarcina nominală și, dacă este cazul, cu o plăcuță pe care să fie înscrisă sarcina nominală pentru fiecare configurație a mașinii.

37. Dispozitivele de prindere pentru ridicarea sarcinilor trebuie marcate în așa fel încât să permită identificarea caracteristicilor lor esențiale pentru o utilizare sigură.

38. Dacă echipamentul de muncă nu a fost destinat pentru ridicarea lucrătorilor, dar acesta ar putea fi folosit în scopul respectiv datorită unei posibile confuzii, atunci echipamentul de muncă trebuie marcat în mod adecvat și vizibil pentru evitarea unei asemenea erori.

39. Echipamentele de muncă instalate permanent trebuie instalate în așa fel încât să reducă riscul ca sarcinile:

1) să lovească lucrătorii;

2) în mod neintenționat, să se deplaseze periculos sau să cadă liber;

3) să se desprindă neintenționat.

40. Mașinile de ridicare sau de deplasare a lucrătorilor trebuie să fie corespunzătoare:

1) pentru a evita riscurile de cădere a habitaculului, atunci când acesta există, cu ajutorul unor dispozitive corespunzătoare;

2) pentru a evita riscurile de cădere a utilizatorului din habitacul, atunci când acesta există;
3) pentru a evita riscurile de blocare, de strivire sau de lovire a utilizatorului, în special printr-un contact întâmplător cu obiecte;

4) pentru a garanta securitatea lucrătorilor blocați în habitacul, în caz de accident, și a permite deblocarea lor.

41. Dacă, din motive inerente datorate amplasamentului și înălțimilor diferite, riscurile profesionale menționate la punctul 40 subpunctul 1) al prezentei Cerințe nu pot fi evitate prin niciun dispozitiv de securitate, trebuie instalat un cablu cu coeficient de securitate mărit a cărui stare se verifică în fiecare zi de lucru.

Anexa nr. 3

la Hotărârea Guvernului nr. 603

din 11 august 2011

CERINȚE MINIME SUPLIMENTARE

de securitate și sănătate pentru folosirea de către lucrători

a echipamentului de muncă la locul de muncă

Capitolul I

Dispoziții generale

1. Cerințele minime prevăzute în prezenta anexă se aplică în conformitate cu prezenta hotărâre și atunci când echipamentul de muncă prezintă riscurile profesionale respective.

Capitolul II

Dispoziții aplicabile tuturor echipamentelor de muncă

2. Echipamentele de muncă trebuie instalate, aranjate și utilizate în așa fel încât să permită reducerea riscurilor profesionale pentru utilizatorii echipamentului de muncă și pentru ceilalți lucrători. În particular, trebuie să se procedeze în așa fel încât să existe spațiu suficient între elementele mobile ale echipamentului de muncă și elementele fixe sau mobile din spațiul de lucru și ca toate formele de energie sau substanță utilizate sau produse să poată fi furnizate sau evacuate în condiții de securitate.

3. Montarea și demontarea echipamentelor de muncă trebuie realizate în condiții de securitate, în special prin respectarea instrucțiunilor de utilizare furnizate de uzina producătoare.

4. Echipamentele de muncă ce pot fi expuse descărcărilor atmosferice în timpul utilizării trebuie protejate prin dispozitive sau măsuri corespunzătoare împotriva efectelor trăsnetului.

Capitolul III

Dispoziții de utilizare a echipamentelor de muncă mobile, cu sau fără autopropulsie

5. Conducerea echipamentelor de muncă cu autopropulsie este realizată de lucrătorii care au fost instruiți adecvat pentru conducerea în condiții de securitate a acestor echipamente de muncă.

6. Dacă un echipament de muncă este manevrat într-o zonă de lucru, trebuie stabilite și respectate regulile de circulație corespunzătoare.

7. Trebuie luate măsuri organizatorice pentru a evita prezența lucrătorilor care se deplasează pe jos în zona de operare a echipamentului de muncă cu autopropulsie. Dacă prezența lucrătorilor care se deplasează pe jos este necesară pentru buna executare a lucrărilor, trebuie luate măsuri corespunzătoare pentru a preveni accidentarea acestora de către echipamentele de muncă.

8. Transportarea lucrătorilor pe echipamentele de muncă mobile acționate mecanic nu este autorizată decât dacă au fost prevăzute amplasamente de securitate în acest scop. Dacă trebuie efectuate lucrări în timpul deplasării, viteza trebuie adaptată, dacă este necesar.

9. Echipamentele de muncă mobile prevăzute cu un motor cu ardere internă trebuie folosite în zonele de lucru numai dacă este garantată o cantitate suficientă de aer, astfel încât să nu existe riscuri pentru securitatea și sănătatea lucrătorilor.

Capitolul IV

Dispoziții de utilizare a echipamentelor de muncă pentru ridicarea sarcinilor

Secțiunea 1. Dispoziții generale

10. Echipamentele de muncă demontabile sau mobile utilizate la ridicarea sarcinilor trebuie utilizate în așa fel încât să garanteze stabilitatea echipamentului de muncă pe timpul utilizării în toate condițiile previzibile, luând în considerare natura solului.

11. Ridicarea lucrătorilor este permisă numai cu echipamente de muncă și accesorii prevăzute în acest scop. Fără a aduce atingere art. 9 din Legea securității și sănătății în muncă nr. 186-XVI din 10 iulie 2008, în mod excepțional se pot utiliza în acest scop echipamente de muncă neprevăzute pentru ridicarea lucrătorilor, cu condiția ca să fie luate măsuri corespunzătoare pentru a asigura securitatea lucrătorilor, inclusiv o supraveghere corespunzătoare.

12. Atât timp cât pe echipamentul de muncă destinat pentru ridicarea sarcinilor se află lucrători, trebuie asigurată prezența permanentă la postul de comandă. Lucrătorii care sînt ridicați trebuie să dispună de un mijloc de comunicare sigur. Trebuie să se prevadă evacuarea lor în caz de pericol.

13. Trebuie luate măsuri pentru a se asigura că sub sarcinile suspendate nu sînt prezenți lucrători, cu excepția situației în care prezența lor este necesară pentru buna desfășurare a lucrărilor.

Este interzisă deplasarea sarcinilor suspendate deasupra locurilor de muncă neprotejate în care lucrătorii sînt prezenți în mod curent. În această eventualitate, dacă buna desfășurare a lucrărilor nu poate fi asigurată în alt mod, se elaborează și se aplică proceduri corespunzătoare.

14. Dispozitivele de prindere pentru ridicarea sarcinilor trebuie alese în funcție de sarcinile care se manipulează, de punctele de prindere, de dispozitivul de prindere și de condițiile atmosferice, ținîndu-se seama de modul și configurația legării.

Asamblajele dispozitivelor de prindere pentru ridicarea sarcinilor trebuie marcate vizibil pentru a permite utilizatorului să le știe caracteristicile, atunci cînd nu sînt demontate după utilizare.

15. Dispozitivele de prindere pentru ridicarea sarcinilor trebuie depozitate în așa fel încât să existe certitudinea că nu se vor deteriora sau degrada.

Secțiunea a 2-a. Echipamente de muncă utilizate la ridicarea sarcinilor neghidate

16. Dacă două sau mai multe echipamente de muncă utilizate pentru ridicarea sarcinilor neghidate sînt instalate sau montate la un loc de muncă astfel încât razele lor de acțiune se intersectează, trebuie luate măsuri corespunzătoare pentru a preveni ciocnirea între sarcini sau părți ale echipamentelor de muncă.

17. În timpul utilizării unui echipament de muncă mobil pentru ridicarea sarcinilor neghidate, trebuie luate măsuri pentru a preveni bascularea, răsturnarea și, dacă este cazul, deplasarea sau alunecarea acestuia. Trebuie verificată buna executare a acestor măsuri.

18. Dacă operatorul unui echipament de muncă utilizat la ridicarea sarcinilor neghidate nu poate observa întregul traseu al sarcinii nici direct, nici prin intermediul unor dispozitive auxiliare care furnizează informațiile necesare, atunci trebuie numit un lucrător competent care să comunice cu operatorul pentru a-l ghida și trebuie luate măsuri organizatorice pentru a preveni ciocnirile cu sarcina care pot să pericliteze lucrătorii.

19. Lucrările trebuie organizate astfel încât atunci cînd lucrătorul prinde sau desprinde o sarcină cu mîna, aceste operații să poată fi efectuate în condiții de securitate deplină, în special prin existența la lucrător a comenzilor directe sau indirecte ale echipamentului de muncă.

20. Toate operațiunile de ridicare a sarcinilor trebuie planificate corect, supravegheate și efectuate în mod corespunzător, astfel încât să se protejeze securitatea lucrătorilor. În special, dacă o sarcină trebuie ridicată simultan de două sau mai multe echipamente de muncă de ridicare

a sarcinilor neghidate, trebuie stabilită și aplicată o procedură care să asigure buna coordonare a operatorilor.

21. Dacă echipamentele de muncă utilizate pentru ridicarea sarcinilor neghidate nu pot reține sarcinile în cazul unei defectări totale sau parțiale a sistemului de alimentare cu energie, trebuie luate măsuri corespunzătoare pentru a evita expunerea lucrătorilor la riscuri profesionale.

Sarcinile suspendate nu trebuie lăsate fără supraveghere, cu excepția cazului în care pătrunderea în zona periculoasă este împiedicată, iar prinderea și reținerea sarcinii conferă o securitate deplină.

22. Utilizarea în aer liber a echipamentului de muncă pentru ridicarea sarcinilor neghidate trebuie interzisă atunci când condițiile meteorologice se deteriorează pînă la punctul în care se periclitează utilizarea în condiții de securitate a echipamentului de muncă, expunînd lucrătorii la riscuri profesionale. Trebuie luate măsuri adecvate de protecție, în special pentru a împiedica răsturnarea echipamentului de muncă, în vederea prevenirii expunerii lucrătorilor la riscuri profesionale.

Capitolul V

Dispoziții referitoare la folosirea echipamentelor de muncă puse

la dispoziție în vederea executării unor lucrări temporare la înălțime

Secțiunea 1. Dispoziții generale

23. Dacă, potrivit art. 10 din Legea securității și sănătății în muncă nr. 186-XVI din 10 iulie 2008 și punctelor 1–3 din anexa nr. 1 la prezenta Hotărîre, lucrările temporare la înălțime nu pot fi executate în siguranță și în condiții ergonomice corespunzătoare de pe o suprafață adecvată, trebuie alese echipamentele de muncă cele mai potrivite, pentru a asigura și a menține condiții de muncă sigure.

Trebuie să se acorde prioritate măsurilor de protecție colectivă în raport cu măsurile de protecție individuală.

Dimensionarea echipamentului de muncă trebuie să fie adaptată naturii lucrărilor care urmează să fie executate, precum și constrîngerilor previzibile, și trebuie să permită circulația fără pericol.

24. Trebuie ales cel mai potrivit mijloc de acces la posturile de lucru temporare situate la înălțime, în funcție de frecvența de circulație și înălțimea la care trebuie să se ajungă și de durata de utilizare. Alegerea făcută trebuie să permită evacuarea lucrătorilor în cazul unui pericol iminent.

Trecerea în ambele sensuri între mijloacele de acces și platforme, punți și culoare de trecere nu trebuie să provoace riscuri suplimentare de cădere.

25. Scările pot fi folosite ca posturi de lucru la înălțime numai în condițiile în care, ținînd cont de dispozițiile punctelor 23 și 24, folosirea altor echipamente de muncă mai sigure nu se justifică, dat fiind nivelul scăzut de risc profesional și, fie durata scurtă de utilizare, fie anumite caracteristici existente ale locului de muncă respectiv, pe care angajatorul nu le poate modifica.

26. Tehnicile de acces și poziționare cu ajutorul frînghiilor pot fi utilizate numai în condițiile în care evaluarea riscului profesional arată că lucrarea în cauză poate fi executată în siguranță și atunci cînd folosirea unui alt echipament de muncă mai sigur nu este justificată.

Ținîndu-se cont de evaluarea riscului profesional, în funcție mai ales de durata lucrărilor și de constrîngerile de natură ergonomică, trebuie să se asigure un scaun cu accesoriile corespunzătoare.

27. În funcție de tipul de echipament de muncă selectat în baza punctelor precedente, trebuie determinate măsurile adecvate de minimizare a riscurilor profesionale inerente folosirii de către lucrători a respectivului tip de echipament de muncă.

28. Dacă este necesar, trebuie luate măsuri pentru instalarea unor dispozitive de protecție care să împiedice căderile lucrătorilor. Acestea trebuie să aibă o configurație corespunzătoare și să fie suficient de solide pentru a preveni sau opri căderile lucrătorilor de la înălțime și, atît cît este posibil, să preîntîmpine rănirea muncitorilor.

Dispozitivele de protecție colectivă împotriva căderilor pot fi întrerupte numai în punctele de acces ale scărilor.

29. Când executarea unei anumite lucrări necesită îndepărtarea temporară a unui dispozitiv de protecție colectivă împotriva căderilor, trebuie să se ia măsuri de securitate compensatorii eficiente. Lucrarea poate fi efectuată numai după adoptarea în prealabil a unor asemenea măsuri. De îndată ce respectiva lucrare a fost încheiată, definitiv sau temporar, dispozitivele de protecție colectivă împotriva căderilor trebuie reinstalate.

30. Lucrările temporare la înălțime pot fi efectuate numai atunci când condițiile meteorologice nu pun în pericol securitatea și sănătatea lucrătorilor.

Secțiunea a 2-a. Dispoziții speciale privind folosirea scărilor

31. Amplasarea scărilor trebuie să se facă astfel încât să se asigure stabilitatea lor în timpul utilizării.

Scările portabile trebuie sprijinite pe un suport stabil, rezistent, imobil și de dimensiuni adecvate, astfel încât treptele să rămână orizontale.

Scările suspendate trebuie atașate într-o manieră sigură și în așa fel încât să nu poată fi deplasate și să se împiedice balansarea lor, cu excepția scărilor din frînghie.

32. Trebuie să se împiedice alunecarea picioarelor scărilor portabile în timpul utilizării prin imobilizarea treptelor de la capătul superior sau inferior al scărilor, cu ajutorul unor dispozitive antiderapante sau prin orice alte măsuri cu eficacitate echivalentă.

33. Scările folosite pentru acces trebuie să fie suficient de lungi, astfel încât să se prelungească dincolo de platforma de acces, exceptând cazul în care au fost luate alte măsuri pentru a se asigura o priză fermă.

Trebuie folosite scări încrucișate și scări de extensie pentru a se împiedica mișcarea relativă a diferitor secțiuni.

Scările mobile trebuie imobilizate înainte să se pășească pe ele.

34. Scările trebuie astfel folosite încât, în orice moment, lucrătorii să se poată prinde cu mâna și sprijini în condiții de securitate. În special, dacă o greutate trebuie transportată manual pe scară, atunci greutatea nu trebuie să împiedice menținerea unei prinderi sigure cu mâna.

Secțiunea a 3-a. Dispoziții speciale privind folosirea schelelor

35. În absența unei note de calcul pentru schela aleasă sau atunci când nota nu acoperă configurațiile structurale avute în vedere, trebuie să se efectueze calcule de rezistență și de stabilitate, în afară de cazul când schela este asamblată în conformitate cu o configurație standard general recunoscută.

36. În funcție de complexitatea schelei alese, trebuie întocmit, de către un lucrător competent, un plan de montare, utilizare și demontare a acesteia. Acest plan poate fi și sub forma unui plan standardizat, suplimentat cu articole legate de detaliile specifice ale schelei în cauză.

37. Trebuie să se împiedice alunecarea elementelor de sprijin ale schelei fie prin atașare la suprafața de sprijin, fie printr-un dispozitiv antiderapant sau orice alt mijloc cu eficacitate echivalentă, iar suprafața de suport a sarcinii trebuie să aibă o rezistență suficientă. Trebuie să se asigure stabilitatea schelei.

Schelele cu roți trebuie să fie împiedicate să se miște accidental în timpul lucrului la înălțime prin folosirea unor dispozitive adecvate.

38. Dimensiunile, forma și dispunerea punților de schele trebuie să fie corespunzătoare naturii lucrării care urmează a fi executată și sarcinilor ce urmează a fi suportate și să permită lucrul și deplasările în condiții de securitate.

Asamblarea punților de schelă trebuie să se facă astfel încât componentele lor să nu se poată deplasa în timpul utilizării normale. Nu trebuie să existe niciun spațiu periculos între componentele punților și dispozitivele verticale de protecție colectivă pentru prevenirea căderilor lucrătorilor.

39. Când anumite părți ale schelei nu sînt gata de utilizare, ca de exemplu în timpul unor

operațiuni de montare, demontare sau modificare, acestea trebuie semnalizate cu ajutorul unor panouri de avertizare – „Pericol general” și trebuie delimitate corespunzător prin elemente materiale care să împiedice accesul lucrătorilor în zona periculoasă.

40. Schelele pot fi montate, demontate sau modificate substanțial numai sub supravegherea unui lucrător competent și de către lucrători care au beneficiat de o instruire adecvată și specifică operațiunilor avute în vedere, care se referă la riscurile profesionale specifice, în conformitate cu punctul 14 din anexa nr. 1 și, în special, la:

- 1) înțelegerea planului de montare, demontare și modificare a schelei în cauză;
- 2) securitatea în timpul montării, demontării și modificării schelei în cauză;
- 3) măsurile de prevenire a riscurilor de cădere a lucrătorilor și a obiectelor;
- 4) măsurile de securitate în eventualitatea schimbării condițiilor meteorologice care ar putea afecta negativ securitatea schelei în cauză;
- 5) condițiile în materie de sarcini permise;
- 6) orice alte riscuri profesionale pe care le pot presupune operațiunile de montare, demontare și modificare a schelei în cauză.

41. Lucrătorul care supraveghează și lucrătorii implicați trebuie să aibă la dispoziție planul de montare, utilizare și demontare a schelei menționat la punctul 36 al prezentei Cerințe, inclusiv orice instrucțiuni pe care le-ar putea conține acest plan.

Secțiunea a 4-a. Dispoziții specifice referitoare la folosirea tehnicilor de acces și poziționare cu ajutorul frânghiilor

42. Utilizarea tehnicilor de acces și poziționare cu ajutorul frânghiilor trebuie să respecte următoarele condiții:

- 1) sistemul trebuie să cuprindă cel puțin două frânghii ancorate separat, una ca mijloc de acces, coborâre și sprijin (frânghia de lucru), iar cealaltă ca rezervă (frânghia de siguranță);
- 2) lucrătorii trebuie să aibă la dispoziție și să folosească un harnașament adecvat și să fie legați prin intermediul acestuia de frânghia de siguranță;
- 3) frânghia de lucru trebuie prevăzută cu mijloace adecvate de urcare și coborâre și să aibă un sistem de autoblocare care să împiedice căderea lucrătorului în eventualitatea în care acesta își pierde controlul asupra mișcărilor; frânghia de siguranță trebuie echipată cu un sistem mobil de prevenire a căderii lucrătorului, care să urmeze mișcările lucrătorului;
- 4) uneltele și celelalte accesorii care urmează a fi folosite de către lucrător trebuie prinse de harnașamentul sau de scaunul lucrătorului sau printr-un alt mijloc adecvat;
- 5) lucrarea trebuie corect planificată și supravegheată, astfel încât lucrătorul să primească asistență imediat în caz de accident;
- 6) în conformitate cu punctul 14 din anexa nr. 1, lucrătorii în cauză trebuie să beneficieze de o instruire adecvată și specifică operațiunilor preconizate, în special în privința procedurilor de salvare.

43. În circumstanțe excepționale când, în conformitate cu evaluarea riscurilor profesionale, folosirea unei a doua frânghii ar face lucrarea și mai periculoasă, se poate permite utilizarea unei singure frânghii, cu condiția să se ia măsuri adecvate de asigurare a securității lucrătorilor.